

Turen presenteres på AHAs årsmøte 12/3-2024

ARBEIDERBEVEGELSENS HISTORIELAG I AKERSHUS

Studieturen arrangeres av Arbeiderbevegelsens Historielag i Akershus i samarbeid med Peer Gynt Tours som turoperatør.

TRE DAGERS STUDIETUR TIL FINNSKOGEN

12. – 14. juli 2024

Bindende påmelding innen 20.mai

MÅL FOR STUDIETUREN:

Lære om skogfinnenes historie i Norge og Sverige, om kultur, levevis og språk. Noen stikkord: Minoritetshistorie, forhold til storsamfunnet, småkårsfolks historie. Også om hvordan skogfinsk, som et eksempel på et truet minoritetsspråk, ble borte.

DAG 1: Fredag 12/7

0715-0800 Buss Sandvika-Oslo-Lillestrøm - **30 min (35 km) 70 km/t** (evt fra Asker 0700)

0800-0900 Buss Lillestrøm-Mikkeldrud - **46 min (42 km) 55 km/t**

Skogfinneplassen Mikkeldrud nær Mangen, Aurskog. Kaffe og kringle.

FINNSKOG PÅ SVENSK SIDE AV GRENSA

I Sverige møter vi OLOV HENRIKSSON, «Skogs-Ola», som er natur- og kulturguide i Torsby med skogsfinske røtter. Morfaren «Fjäll-Ola» tilhørte den siste generasjonen av finstalende i området, og han stiftet den første Skogsarbeiderforeningen i Torsby. Det var hårde bud for småkårsfolk på Finnskogen på den tida. «Skogs-Ola» forteller om skogfinnene som naturfolk og om gammel folketro på Finnskogen, om torpare og skogsarbeidere og om kampen for å forbedre det skogfinske proletariets levkår.

SKOGS-OLA, TORSBY.

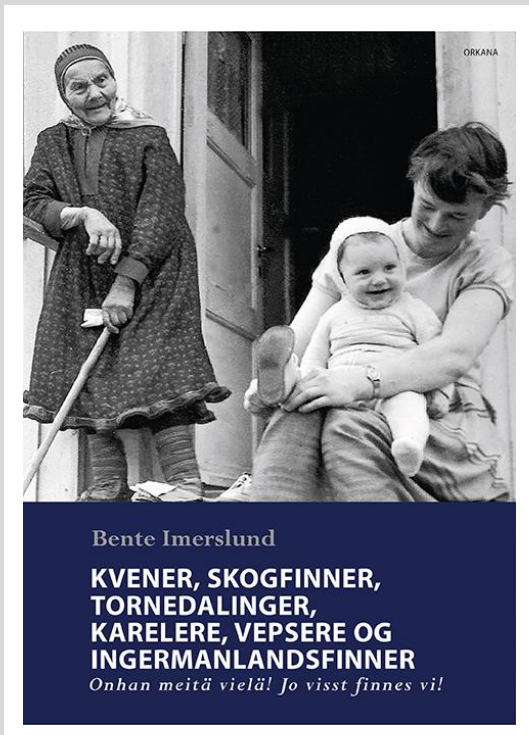

0900-1045 Mikkelerud. OPPLEGG:

- Omvisning mv ca 90 min. Vertsparet ANNE-LISE TORVUND og TORE OVLIEN vil fortelle litt om stedet. Blomsterengvandring – stedet er kjent for samarbeid med Botanisk museum i Oslo. **Bekreftet.**

Skogfinsk musikktradisjon ved LENE KILLINGMO. **Kontaktet.** Lene er fra Aurskog og er en erfaren og dyktig musiker på blant annet saksofon og utdannet som musikkpedagog. Hun tar oss med inn i den magiske skogfinske musikkarven.

1045-1245 Buss Mikkelerud-Skotterud-Austmarka-Svullrya-Purala (på svensk side av grensa) –
2 timer (115 km) 56 km/t

ØSTERSJØFINSKE MINORITETER

Onhan meitä vielä! Jo visst finnes vi! Dette er anslaget i Bente Imerslunds bok basert på intervjuer med en lang rekke personer fra ulike finskspråklige minoriteter i Norden og Nordvest-Russland. Boka inneholder også fagartikler om bakgrunnen for kvensk og skogfinsk bosetting og om en rekke andre finskspråklige minoriteter. Bakteppet med finsk-ugrisk språk og slektskapet til samisk er også med. Det handler om språk og kultur, om minoritetsrettigheter og om en seig vilje til å videreføre finsk arv til de unge generasjoner. Bente Imerslund er finsklektor og forfatter og driver nettstedet finsk.no. Hun deltar på studieturen til Arbeiderbevegelsens Historielag i Akershus som faglig ressursperson og foredragsholder.

FOREDRAG OM DET FINSK-UGRISKE.

1245-1445 Finngården Purala på svensk side. Den er fra 1650, med blant annet røykstue og svenskstue. Gården eies i dag av Solør-Värmland Finnkulturforening, som har satt den i stand. Lunsj. Mutti og flesk. Omvisning. **Bekreftet.** Møte OPPLEGG:

- Møte med INGA-GRETA LINDBLOM, sekretær i Solør-Värmland Finnkulturforening. Inga-Greta fra Vitsand i Torsby har skapt en «Kajsa-skikkelse», som levendegjør mye av Finnskogens historie. Kajsas beretninger tar aldri slutt. Hun beretter om neverkonten sin, om svartboka, om å bli kvitt gjetinge (veps), om den finskpåvirkede svenske dialekten i Nyskoga og om matretten mutti. Vi møter også natur- og kulturguiden OLOV HENRIKSSON, «Skogs-Ola», fra Torsby. **Bekreftet.**

1445-1525 Buss Purala-Lekvattnet – **40 min (28 km) 40 km/t, asfaltert smal vei**

1525-1645 Torsby Finnskogscentrum, Lekvattnet OPPLEGG:

- [Omvisning ved bygningsantikvar MONICA BJÖRKLUND](#). Museumsutstilling. Om røykstuer, sauna-anlegg og andre gamle skogfinske bygninger. Bibliotek. **Bekreftet.**

1645-1710 Buss Lekvattnet-Torsby - **24 min (24 km) på E16, 59 km/t**

Sahlströmgården Hotell. **Booking bekreftet.** Tid på egen hånd.

1800-1930 Middag.

1930-2100 Kveldsmøte. OPPLEGG:

[BENTE IMERSLUND](#): Østersjøfinske minoriteter i Norden og i Nordvest-Russland. Foredrag.

DAG 2: Lørdag 13/7

0730-0830 Buss Torsby-Lekvattnet-Svullrya - **56 min (57 km) delvis på E16, 61 km/t**

0830-0900 Møte med [EVEN WIGER](#), statsminister i Republikken Finnskogen. **Bekreftet.**

- [Republikken Finnskogens flagg er heist! Finnskogdagene åpnes i år fredag 12/7 og avsluttes søndag 14/7.](#) Svullrya er i sentrum for det hele. Vi får høre om Statsministerens oppgaver og om hele tenkningen bak Finnskogdagene.

0900-1300 Guidet 4 timers busstur på Finnskogen. OPPLEGG:

- [JAN MYHRVOLD](#), norsk leder av Solør-Värmland Finnkulturforening, forteller om steder på norsk og svensk side, om historie, kultur og levemåte. (*Peer Gynt-bussen settes igjen på Svullrya*). **Bekreftet.**

1300-1400 Lunsj Finnskogen kro og motell, Svullrya.

1400-1430 Svullrya, Grue Finnskog. Finnskogdagene:

- [Finnetunet/ møte med direktør DAG RAABERG](#), Norsk Skogfinsk Museum. Vi er spent på hvordan museet oppsto og hvordan det fungerer i dag? Hvordan museet i samarbeid med andre tar vare på og videreutvikler skogfinnekulturen?

SPELET OM INNVAÐDERNE

Visste du at 500 000 nordmenn kan spore deler av sine familierøtter tilbake til finneinnvandringen på 16- og 1700-tallet? De som kom den gangen som innvandrere til Finnskogen og andre deler av Østlandet var hardføre folk som levde under vanskelige kår, med svedjebbruk og røykstuer og med skogsarbeid og tømmerfløting. Under Finnskogdagene vises et teaterstykke som levendegjør denne viktige delen av vår historie.

SAFTIGE FRASPARK: Folk fra Grue Finnskog stiller mannsterke opp når spelet om innvandrerne settes opp. Og ja, kvinnene er også med!

1430-1630 Tid på egen hånd. Håndverk og husflid, tjærebrenning, markedsaktiviteter.

1630 Oppmøte på spilleplassen ved Finnetunet.

1700-1800 Svullrya, Innvandrerspelet. Amatørteater. Hele lokalsamfunnet stiller opp!

- «Spillet om innvandrerne». [Inngår i opplegget.](#)

Vi bør ha med klappstoler, tepper eller sitteunderlag til spillplassen der det er litt få sitteplasser på benker.

1800-1830 Buss Svullrya-Kirkenær – **25 min (25 km) 60 km/t**

Skaslien gjestgiveri, Kirkenær. **Booking bekreftet.**

1900-2030 Middag.

2030-2130 Kveldsmøte. OPPLÉGG:

- Møte med lokalpolitiker: Arbeiderbevegelsens holdning til det skogfinske i «røde Hedmark». Litt om skogsarbeiderkonflikter i mellomkrigstida. Aktuelle politiske utfordringer i dag. Regionalt samarbeid Solør-Värmland. Ordfører i Grue kommune RUNE GRENBORG (Ap) [kontaktet](#). Ap fikk 53,6% av stemmene ved kommunevalget 2023, fram hele 14 prosentpoeng fra 39% i 2019...

FOLKEFEST PÅ SKAUEN: Finnskogdagene er en viktig markering av levende finske tradisjoner i grensetraktene mellom Solør og Värmland.

REPUBLIKKEN FINNSKOGEN

Hvert år siden 1970 har Finnskogdagene blitt arrangert på Svullrya i Grue Finnskog. Da utropes **republikken Finnskogen** og det utnevnes en statsminister og en regjering som fungerer i de tre dagene arrangementet varer. Den finske ambassadøren i Norge er ærespresident for anledningen. I 2021 var Jonas Gahr Støre på Finnskogdagene.

DAG 3: Søndag 14/7

0900-1000 Skaslien gjestgiveri, Kirkenær. Morgenmøte. OPPLÉGG:

Møte med **TERJE BREDVOLD**, leder i Skogfinske interesser i Norge, paraplyorganisasjon for diverse lokale foreninger. **Bekreftet.**

Nærmere om hva Skogfinske interesser jobber med, forhold til andre organisasjoner som Skogfinneforeningen og Solør-Värmland Skogfinneforening. Terje har blant annet engasjert seg sterkt for å bevare Peistorpet i Åsnes Finnskog som viktig kulturminnesmerke.

1000-1230 Buss Kirkenær-Nord-Odal-Nebbenes - **2 timer (104 km)**

1230-1330 Lunsj Nebbenes sørgående.

1330-1400 Buss Nebbenes-Skruckelia. **30 min. (34 km)**

1400-1600 Skruckelia, Hurdal OPPLÉGG:

- Møte med BJØRN SANDBERG, aktiv i Skogfinneforeningen og lokalhistoriker i Hurdal (og medlem av AHA). Han møter oss ved «jaktvillaen» på Skabland og forteller om de mange finneplassene i Skrukkelia. **Bekreftet.**
Møte med RUNE H. BJERKE, leder Skogfinneforeningen. **kontaktet.** Foreningens arbeid. Finnebosettinger i Østmarka, Nordmarka og Drammensmarka.

1600-1700 Buss Skrukkelia-Lillestrøm - **1 time+ (80 km)**

→ Oslo - Sandvika, evt Asker.

Det tas forbehold om at endringer i oppsatt program kan finne sted.

Pris pr. person **Kr 7 000,-** ved minimum 20 betalende deltagere

Opgitt pris innebærer at AHA sponser studieturen med et betydelig beløp pr deltaker. Antall deltagere begrenset til 25.

Tillegg enkeltrom **Kr 690,-**

Prisen inkluderer

- Busstransport i 3 dager
- Omvisning, kaffe og kringle på Mikkelrud
- Lunsj, omvisning og foredrag på Finnegården Purala
- Inngang/ omvisning Torsby Finnskogscenter
- Overnatting på Sahlströmsegården Hotell, Torsby, én natt
- Middag og frokost på hotellet
- Møterom til disposisjon i 2 timer på kvelden
- 4 timers guidet rundtur på Finnskogen med Jan Myhrvold
- 2-retters lunsj på Finnskogen Kro
- Overnatting på Skaslien Gjestgiveri
- Middag og frokost på gjestgiveriet
- Møterom til disposisjon 1 time på kvelden og 1 time på morgenen.
- Lunsjtallerken med kaffe/te på Nebbenes Kro sørgående

(AHA dekker øvrige utgifter)

DAG 1: 21 mil

Lillestrøm-Mikkelrud-Svullrya-Purala-Lekvattnet-Torsby

DAG 2: 8 mil Torsby-Lekvattnet-Svullrya-Kirkenær

DAG 3: 22 mil Kirkenær-Nebbenes-Skrukkelia-Lillestrøm

Fra og med 28/5 belastes den enkelte med et depositum på 25% av vedkommendes totale turpris. Innbetaling av restbeløp vil være ca. 13/6. Ved avbestilling fra og med 12/6 eller ved manglende oppmøte på avreisedagen, belastes 100% av turprisen pr person. Den enkelte turdeltaker oppfordres sterkt til å ordne seg med reiseforsikring/ avbestillingsforsikring.

1.mars 2024.